

RADOSLAVA ADÁMIKOVÁ

Inšpirované architektúrou: Kansai I, Kansai II, Óda pre Pompidou

Plátno na drevenom ráme 120 x 90 cm, akryl, 2025

Školiteľ práce: Doc. Mgr. art. Mária Balážová

Kolekcia malieb realizovaná v abstraktnom plošnom jazyku, transformáciou podnetov zo skúmania a pozorovania architektonických výtvorov architekta Renza Piana. Postmoderný výraz týchto stavieb slúžil ako vizuálne východisko na ďalšie spracovanie. Tieto stavby sa stali inšpiráciou pre súbor malieb, transformovaných jazykom geometrickej abstrakcie, v štýle hard-edge. Obrazové kompozície vychádzajú z fotografických predlôh vybraných stavieb svetového architekta Renza Piana, ktorý bol inšpiračným zdrojom našich vizuálnych predstáv. Cieľom práce bolo pozmeniť pôvodné konštruktivistické nastavenie modernistickej geometrickej abstrakcie a inovovať ho zmenami, ktoré zaznamenal jej jazyk s príchodom postmoderny. Výraz sa zmenil z utopickej oslavy pokroku na vyjadrenie radosti z osobitého originálneho výrazu kompozičnej obrazovej skladby.

EVA MANÁKOVÁ

Menza

Delegovaná performance (videozáznam), 2025

Školiteľ: Roman Gajdoš

Dielo Menza sa venuje otázke videného a nevideného umenia v kontexte sakrálneho priestoru prostredníctvom autorského umeleckého výstupu. V diele ide o realizáciu delegovanej performance, ktorá tematizuje smrť, prítomnosť a neprítomnosť v duchovnom priestore. Autorkiným východiskom je osobná skúsenosť so stratou otca a moment skladania nemocničnej postele, ktorý sa stal impulzom pre prenesenie tohto úkonu do chrámového priestoru. Performance je založená na jednoduchom geste – skladaní postele pred obetným stolom. Tento akt sa stáva symbolom poslednej starostlivosti. Posteľ tu funguje ako predmet medzipriestoru – nesie v sebe telesnosť, no zároveň odkazuje na duchovný prechod a na eschatologickú rovinu „dobrej smrti“, v ktorej sa koniec chápe ako prechod, nie zánik. Tým, že sa performance odohráva pred obetným stolom, je toto dielo rámcované aj v liturgickom kontexte.

MONIKA BAŽÁNYOVÁ

The Last Stage, 2025

Vídeo

Školiteľ: Mgr. art. Eva Masaryková, ArtD.

Dielo skúma psychický prechod človeka z fázy depresie k vnútornému oslobodeniu a prijatiu prostredníctvom rituálnej performance. Vizuálne aj symbolicky reflektuje prepojenie človeka s prírodou ako zdrojom obnovy, rovnováhy a duchovného očistenia. Ústredným motívom je metafora vykuklenia – procesu transformácie, v ktorom sa rodí nový životný impulz. Minimalistická scénografia, tvorená symbolmi ako visiaca postava, rebrík či kvapkajúca voda v prázdnom priestore, vytvára prostredie rituálnej scény, v ktorom sa divák stáva svedkom aj účastníkom vnútorného prerodu. Dielo zároveň upozorňuje na potrebu otvorenej komunikácie o duševnom zdraví a chápe umenie ako prostriedok vizualizácie psychického prežívania aj ako priestor pre introspektívnu reakciu diváka. The Last Stage tak nie je len osobným umeleckým vyjadrením, ale aj výzvou k empatii, sebareflexii a hľadaniu rovnováhy vo vnútornom svete človeka.

MÁRIA KALIVODOVÁ

Za obrazovkou

Akryl na lepenke, 70x100cm, 2025

Školiteľ: Mgr. et MgA. Roman Gajdoš, PhD.

Séria portrétov Za obrazovkou skúma dôsledky nadmerného používania sociálnych sietí. Autorka vychádza z pozorovania, ako digitálne prostredie postupne formuje človeka, jeho správanie, psychiku aj identitu. V obrazoch sa strieda kontrola a strata kontroly, realita a digitálna hmla. Prvá vrstva portréту zobrazuje bezvýraznú, sivú tvár bez života, ktorá symbolizuje únavu a prázdnotu spôsobenú neustálou online prítomnosťou. Biele nánosy v druhej vrstve rozmazávajú pôvodnú podobu ako prúd informácií, ktorý zahľucuje a znižuje zreteľnosť identity. Z hmly vystupujú len modré oči, chladné svetlo obrazoviek, ktoré človeka neustále priťahuje späť. Oči sú hypnotickým bodom, spojením medzi realitou a digitálnym svetom. V portrétoch sa autorka snaží zachytiť deformáciu, ktorá vzniká, keď technológia prestáva byť nástrojom a stáva sa silou, ktorá nás mení. Ide o vizuálnu reflexiu závislosti, úniku aj prázdnoty, ktoré so sebou nesie život za obrazovkou.

PATRÍCIA SOLÍKOVÁ

Nevinná hra

Priestorová inštalácia, 95 x 165 x 200 cm drevotrieska, plast, akryl, papier, kartón, textil, 2025

Školiteľ: doc. akad. mal. Blažej Baláž

Dielo Nevinná hra sa zaoberá vnímaním ženskej hodnoty a jej rolou v spoločnosti prostredníctvom kritiky zakorenených patriarchálnych stereotypov a objektívizácie žien. Inštalácia symbolicky reflektuje redukcii ženského tela na vizuálne atraktívny objekt, pričom súčasne popiera jej vnútorné hodnoty. Ako inšpiráciu autorka využíva jednoduchý, no provokatívny koncept detskej hry - vkladacky, s cieľom upútať pozornosť divákov touto absurdnou podobnosťou s reálnou situáciou. Poskytuje taktiež interaktívny prístup, čím otvára priestor k osobnému zamysleniu nad svojimi vlastnými presvedčeniami a postavením v tejto hre. Hlavným cieľom autorky je poukázať na stále aktuálny problém podceňovania žien v našej spoločnosti s dôrazom na spolúsúvisiace problémy sexuálnej objektívizácie a násillia.

BARBORA BENKOVÁ

Márnosť pôžitkov

Akryl na plátne, 50x70cm, 2025

Školiteľ: Mgr. art. Marcel Mališ, ArtD.

BARBORA BENKOVÁ

Márnosť krásy a bohatstva

Akryl na plátne, 50x70cm, 2025

Školiteľ: Mgr. art. Marcel Mališ, ArtD.

BARBORA BENKOVÁ

Márnosť virtuálneho sveta

Akryl na plátne, 50x70cm, 2025

Školiteľ: Mgr. art. Marcel Mališ, ArtD.

Séria malieb prepája tradičný žáner zátišia typu vanitas s reflexiou súčasných spoločenských tém, problémov a hodnôt. Poukazujú na rôzne podoby pomínutelnosti a márnosti, ktoré ovplyvňujú spôsob života a priority dnešného človeka. Každé zátišie vizuálne vychádza z barokového jazyka vanitas, no prostredníctvom moderných predmetov reagujú na aktuálny stav spoločnosti. Motívom diel je osobná výpoveď autorky o podobe súčasného sveta a hodnôt, ktoré ho formujú. Vychádza z vlastného vnímania reality, v ktorej prevláda povrchnosť, honba za pôžitkami, materializmus, konzum, túžba po uznaní a ignorovanie pomínutelnosti.

Diela nás vyzývajú k sebareflexii. Podnecujú k zamysleniu sa nad tým, či to čo prijímame a čomu venujeme pozornosť, má trvalú cenu.

Apelujú na pravú hodnotu každého z nás, ktorá nespočíva v tom, čo vlastníme alebo ako vyzeráme. Upozorňujú, že hoci technologický svet nám prináša zábavu a potešenie zároveň nás vzdaluje od skutočných vzťahov a vedomého prežívania prítomnosti. Ich účelom je vyvolať emócie, ktoré nás prinútiť spomaliť a zamyslieť sa nad vlastnou existenciou a pomínutelnosťou.

KATARÍNA KLESKEŇOVÁ

V splynutí dvoch entít

Olejomaľba na drevotrieske, 100 x 70 cm, 2025

Školiteľ práce: Mgr. art. Marcel Mališ, ArtD.

Dielo s názvom V splynutí dvoch entít interpretuje koncept individuálnej mytológie autorky, ktorá prostredníctvom personálnych symbolov reflektuje vzťah medzi antropickým a zoickým svetom. Kombináciou systému symbolov a triptychovej formy vizuálneho spracovania autorka vytvára metaforu kontemplatívneho bádania jedinca naprieč fázami spirituálnej a fyzickej transformácie, opierajúc sa o archetypálne vzorce správania. Ideovým východiskom diela je teória animizmu, charakteristická projekciou ľudských vlastností na prírodné elementy a vierou a prítomnosť duše vo všetkých zložkách okolitého sveta. Človek a zvierajú tu vystupujú ako ambivalentné entity – reprezentácie hmoty a ducha, ktorých hranice sa však vplyvom imaginatívneho prelínania medzi telesnosťou a túžbou po transcendentálnom zjednotení s prírodou narúšajú a stierajú. Túžba sa stáva primárnym prostriedkom reflexie vnútornej krízy jedinca – súčasného človeka, podnecujúc ho k opätovnému objavovaniu vlastného pôvodu a k odpútaniu sa od antropocentrického spôsobu uvažovania.

MYCHAJLO ŠPYRKO

Mlieko a krv

Kartón, kombinovaná technika, 2025

Školiteľ práce: Mgr. et MgA. Roman Gajdoš, PhD.

Dielo Mlieko a krv predstavuje vizuálnu kritiku mliekarenského a mäsového priemyslu, ktorý využíva telá kráv ako nástroje produkcie, čím degraduje podstatu živej bytosti na obchodný artikel. Dvojplánová kompozícia spája detail dojacieho procesu s pohľadom na masové chovy, čím vytvára napätie medzi kedysi intýmny materským aktom, dnes z veľkej časti mechanizovaným a systémovým rozmerom vykorisťovania a anonymizácie skupiny živých bytostí.

PATRÍCIA BOBOVSKÁ

Nečistý posvätný čas ženstva

Performancia s priestorovou inštaláciou (videozáznam), 2025

Školiteľ: doc. akad. mal. Blažej Baláž, univer. prof.

Performancia s priestorovou inštaláciou Nečistý posvätný čas ženstva tematizuje spoločenské tabu a stigmatizáciu menštruácie ako prejavu ženskosti, ktorý je historicky chápaný ako „nečistý“. Inštalácia s performatívnym výstupom transformuje priestor na miesto konfrontácie medzi intimitou a verejnosťou. Dominantná červená farba – symbol krvi, bolesti, ale aj vitality – sa stáva prostriedkom na prekonanie spoločenskej averzie a hanby. Ostré črepy skla materializujú fyzické utrpenie, zatiaľ čo uzavreté fľaše s hygienickými potrebami odkazujú na problém menštruačnej chudoby a spoločenského umlčania tejto témy. Autorka sa v diele stáva aktérkou performancie - jej telo je médiom i zrkadlom spoločenských predsudkov. Premena bielej ľanovej košieľky na červenú symbolizuje prijatie ženského cyklu ako prirodzeného a posvätného rituálu bytia. Dielo vyzýva k otvoreniu dialógu o feminitnej skúsenosti, o viditeľnosti a dôstojnosti tela – k zrušeniu hraníc medzi „nečistým“ a „posvätným“.